

KENG HWA POO

報 華 警

SOERAT CHABAR DAN ADVERTENTIE, DITERBITKAN SABAN HARI SABTOE KETJOEALI HARI RAJA.

HARGA LANGGANAN:

Boeat Hindia 3 boelan f 2.-
 Loear Hindia 6 boelan f 6.-
 Tiada beleh berlangganan koerang
 dari 3 boelan.
 Bajaran lebih dahoeloe.

PENERITI V. H. HIJ. KENG HWA POO - MANADO.

Wd. Redactie: TJIAT JOE TJIAT,
 ANG IE TONG, COOI HAR en
 N. NESCO.
 Segala karangan dan chabar-chabar dialamatkan
 kepada REDACTIE KENG HWA POO
 MANADO.

HARGA ADVERTENTIE:

boeat 1 sampai 10 perkataan
 f 0.50. Sekoerang²nya f 1.-
 sekali ditempatkan
 Berlangganan lain harga.

Agent di-Europa: PUBLICITEITSKANTOOR „DE GLOBE“ Singel 95 - Amstrdam.

Tertjetak di Handelsdrukkerij LIEM OEI TIONG & Co. - Manado.

Pergantian tahoen Tiong Hoa.

2478—2479

Tarich Mesehi tanggal 23 h.b. Januari 1928 adalah sama dengan 1 h.b. Tjhia Gwe 2479, ialah hari tahoen baroe dari bangsa Tiong Hoa. Sebagaimana pergantian tahoen Mesehi, kami soedah tiada liwati dengan berdiam2, demikian djoega kami perloekan satoe doea perkataan goena peringatan pergantian tahoen Tiong Hoa. Tahoen 2478 bakal silam dan 2479 bakal datang. Jang terdahoeloe diingat pada saat pertoekaran tahoen itoe, jaitoeloh oei Japan Selamat tahoen baroe kepada sekalian pembatian dan adverteerdeis dari ini soerat chabar. Selamat bahwa kita sekalian soedah meliawati tahoen 2478 dengan sedjatteranja serta selamat bahwa kita soedah tiba pada hari jang pertama dari tahoen baroe, jang diharap kiranya membawa djoega keselamatan hidoepli bagi kita semoanja.

Seperti soedah dikatakan dalam rentjana kami tentang pergantian tahoen Mesehi, maka dalam pengenangan tentang tahoen jang tak lama lagi bakal silam itoe, kita teringatlah pelbagai pengalaman, maoepoen jang menjenangkan, maoepoen jang menjedihkan dan menjeesahkan batista serta menimboekan kesalan.

Setjara orang pedagang, maka dalam pengenangan itoe, jang moela2 menarik ingatan kita jaitoeloh hal: Perdagangan. Perniagaan jang poesat penghidoepan kaeom Tiong Hoa disini seamna, dalam tahoen 2478 sederhana adanju. Tahoen tersebut boeat kaeom pedagang boekan satee tahoen jang loear biass. Jang boleh dikata mendjadi ketjoelina jae boeat doenia dagang di Manado dan daerahnya, ialah kesempatan memasoekkan beras teroes2 dari Saigon dan penoeroenan vracht copra ke Europa, hal mana mendjadikan sehingga laba2 jang doeloejna masoek sadja dalam satoe doea kantong, sekarang terbagi2 antara banjak pedagang. Teristimewapoem pedagang ketjil2 jang dipasisir banjak dioentoengkan oleh penoeroenan vracht copra itoe, sebab tak perloe mereka itoe memboeang ongkos lagi membawa moeatanjna ke Manado pada mentjahari harga jang tinggi, tetapi boleh didjoealinja sadja ditempat kediaumanja bakal dikirim teroes ke Europa, sedang perbedaan vracht jang doeloe mendjadi rintangan sekarang tak ada lagi.

Pergaoelan hidoepli kaeom Tiong Hoa di Manado dalam tahoen 2478 tak seberapa bedanja dengan tahoen2 jang soedah, djika diselidiki penghidoepan seamna.

Lain poela pengalaman kita djika kita mengingati sadja hal Persekoetoean dan kerokoenan dalam per-

gaoelan (het vereenigingsleven), jang mana djoeh tak menjenangkan. Stille krachten (kekoetan gelap) berichtiar mendjadikan kerokoenan petjal belah. Soenggoehpoen oleh tjerdikna kaeom pengandjoei persekoetoean2, kerokoetan2 itoe perijoema2 sadja soedah mentjoba merombakkun kerokoenan, tetapi pengertian perkataan sehati olehja seakan-akan mendjadi tawar.

Tjeng Lian Hwee sesama soosnja jang soedah meliawati tahoen 2478 itoe dengan selamat, pada permoelaan tahoen baroe ini terpaka berpiindah lantaran gedong jang sekaran soedah bertoekar toeannya.

Chineesche gemeente Toapekong, masih meenoenggoe2 lagi kepoeloesan permintaan boeat eigendomsuitwijzing, jang sekarang diperkarakan di Hooggerechtshof, lantaran itoe sebelas orang dalam pimpinan seorang toeuan hartawan soedah memrotes atas uitwijzing tersebut.

Pers Tiong Hoa - Melajoe. Dalam doenia pers Tiong Hoa-Melajoe diini kota ada lahir seorang adik: „Tong-Pao“ jang adasceare dari segolongan kaeom pemuda Tiong Hoa. Biarpoe kami dalam 9 tahoen osia kami, seperti Tong-Pao katakan, ta' soedah berdjasa apa2 terhadap bangsa Tiong Hoa dan sadja mendjaga djangan2 mangkok nasi terbalik, tetapi selakoe soedara jang toeua kami ta' maoe laai pada memberikan sedikit peringatan pada seedor moeda agar soopaja dalam keradjinan dan gagahnya sekedar tenaga orang moeda, djanganlah ia melospa, bahwa bosat segala sesuoate hal ada watansja. Sesiaapa jang tahoen berdjasa2 ta' meliawat batas itoe, selamatlah ia dan maksoed jang ditoadjei, ta' boleh tidak, achirja tertjapai. Tahoen jang baroe ini kiranya membawa banjuk peroentoengan djoega bagi seodara moeda: Tong-Pao. Beberapa besar bedanja bawaan haloean kita, toedjoean kita sama adanju.

Politiek. Kaeom Tiong Hoa Manado seamna ta' soeka poesing dengan politiek dan adalah dihisapkan antara golongan kaeom rajat jg ta' banjak memoesingkan pemerintah seatasna. Beberapa orang jg disangka komunis, pada hal mereka sebenarnya ta' bersifat merah dalam pengertian jg boesoek, sedikit menadakan nama dan kaeom Tiong Hoa selakoe rustige rustige burgers, tetapi itoe sadjalah ketjoelina sebagimana dalam semoea hal ada ketjoelina. Satoe kita beroending tentang politiek, maka teringatlah kita akan nasib tanah Bapa:

Tiongkok. Tahoen 2478 soedah membawa banjak perjubaan boeat Tiongkok, dimana kaeom terpejahan belah dibawah pimpinan beberapa pengandjoei jg mengoetamakan sadja menggantoengkan diri sendiri. Gerakan kaeom Selatan (Natalisten) jg pada moelanja begitoe menjenangkan masing2 o-

rang Tionghoa jang dialiri darah kebangsaan, lantaran dengki beti satoe sama lain antara kaeom pengandjoeura, pada akhir tahoen mendjadi kelam kaboot. Dalam sedikit waktoe gerakan itoe hampir2 roesak belaka, tetapi chabar2 jang belakangan mewartakan keobahan jg mendjadi harapan berbangkit poela. Moedah2an tahoen jang baroe ini bakal membawa bagi Tiongkok keselamatan rajat seamna serta persatoean antara semoea golongan teroetama antara Selatan dan Oetara keroekoenan mana begitoe diperloe oleh masing2 bangsa jang soeka diharagakan dalam pergaoelan hidoepli dibawah kolong langit ini. Warta kelaparan jang berlakoe pada bahagian Oetara tanah Tiongkok, wadjib kita taroeh dalam perhatian.—

Gadja sama gadja berdjoeang,
pelandoek mati ditengah-tengah.

Seperti kami soedah toelis dalam ini s.ch. maka tahoen jang baroe ini soedah dimoelaikan oleh kongsie2 kapal jang ada anggotanja vrachtenconferentie, dengan menoeroenkan vracht copra ke Europa. Penoeroenan vracht itoe ada begitoe roepa, sampai orang2 dagang jang misalnya di Sangir atau di pasisir Celebes ada lebih mengentoeng kalau copranja dimoat selakoe doorvoerlading teroes2 ke Europa dari pada mengirimoja ke Manado. Maksoed penoeroenan vracht itoe teroetama pada meniadakan concurrentie dari kongsie2 kapal loearan, jang boek lidja vrachtenconferentie, dan jang sering datang memoeat copra disini, misalnya itoe kapalnu MPC dan VOC. Orang sebab itoe kapal2 dari conferentie, selainnya kapal KPM moelai ini boelan tiada datang ambil moeatan lagi dari Manado, melainkan kapal2 itoe moeatan sadja di Makasar, dimana moeatan2 di koempoelcan oleh kapal2 KPM. Seperti tertoe lisat concurrentie tersebut adalah diadakan oleh kongsie besar2 melawan samanja jang besar djoega, tetapi selamanja kaloe does ekor gadja berkelahi, binatang ketjil2 jang berdiri dekatna kena diindjak dan boleh mati. Begitoe djoega dalam perlawan harga vracht antara itoe maatschappij besar2. Jang moedah mendjadi korbanja itoe jang motor2 seperti Tjalatja, Kanaka dll. Baroe lagi concurrentie moelai didjalankan, sekarang kongsie2 motor moelai dapat tindangan jang pedis rasanja. Soenggoehpoen motor2 itoe tidak bisa lantas tidak dapat moeatan, dan djoega teroes2 mesti goeloeng tikar, tetapi moeatanjna mendjadi koerang dan olehja pendapatan berkoerang, itoe tak boleh disangkal. Ada terdengar, bahwa firma besar2 disini tidak ada ingatan pada membelakangi motor2, dan dimana tempat, mereka itoe akan ditoeloeng dikasih moeatan, sebab diingatnya, bahwa motor2 itoe

Baroe terima dari DUITSCHLAND:

KUPPER-BIER

KWALITEITNA jang BAIK serta ENAK rasanja.

Tanjakan harganja pada:

Importeurs:

W. B. LEDEBOER & Co.

Auto jang paling baik boeat harga jang paling rendah dengan garantie dari fabriek boeat selama satoe tahoen terhitoeng moelai hari pembelian keoentoengan mana tiada boleh didapat dari lain merk.

CHEVROLET

Touring	f 2235.-	Ex winkel terima ditoko
1/2 ton Truck	" 1710.-	
1 "	" 2110.-	

W. B. Leedeboer & Co. Auto-afdeeling Manado.

lah ada sematjam troef dalam doenia perdagangannja. Djika motor2 goeloeng tikar, tentoe belakangan mereka tergantoeong sadja sama itoe kongsie2 kapal besar jang nanti menaikkan vracht sesoekka soekanja sebab soedah tak ada motor2 jang boleh trosol sedikit2.

Bagimana achirnya concurrentie jang sekarang berlakoe antara kongsie2 dari vrachtentoonferentie pada sebeluhnya dan kapal2 jang diloebar dari conferentie pada pihak jang lain, itoe beloe sempat diramalkan, sebab jang bertengkarada ada besar sama besar. Tetapi boeat motor2, kaloe begini naga naganja tentoe perloe eigenaarnja tadjamkan pikiran dan mentjari daja oepaja jang meringankan poekolan jang mengenai padanja, biarpoen sebenarnya poekolan itoe dimaksoedkan kepada jang lain.

Soerat kiriman.

Bagoeskah boeat diwartakan?

Membatja karangan pada soerat chabar ini, tanggal 24 December 1927 No. 26 beralamat „Een modern straattooneel“, terdjaklah saja, serta memegang kalam, moga-moga ada goenanja.

Tetapi lebih doeloe dari saja landjoetkan, mohon kiranya teuan Redacteur soedi hati memberi satoe lapang jang ketjil, oentoek rentjana jang pandak ini, serta mohon kiranya chilaf dibetoeukan.

Soeuggoech saja ta' mempeladjari bahasa Belanda tetapi membatja karangan dari Pihak penonton, „Een modern straattooneel“, jang sekira-kira begini artinja, toeroet penerangan orang jang tahoe berbahasa Belanda „Sooatoe pertoendjoekkan loear biasa ditengah djalan“, tergerak hati saja serta maoc bertanja kepada Pihak penonton bagaimanakah kesdaat tooneel itoe, jang piyah penonton namakan straattooneel? Sampai dimanakah keheranan pihak penonton melihat tooneel itoe? Memotong ramboet seperti perboatan kedoea nona itoe, adakab masih asing kepada pihak penonton? Atau pihak penonton beloem sekali ke Manado, tjoba sekarang pesiar sedikit lihat keadaan nona-nona bangsa kita disana bagaimana ramboetna?

Apakah maksoed pihak penonton, nasihatkah? Chabar jang sedemikian adakah itoe boeat memamoerkan Tomohon?

Pihak penonton moesti ingat, bahwa perboatan itoe se-mena-mena mempermaloekan segenap Tomohon, amat terlebih orang toea kedoea nona itoe. Pembatja K.H.P. akan katakan apa membatja karangan (chabar) pihak penonton? Saja amat heran sebab nanti kedjadian ini, djadi di Tomohon baharoe penonton ambil poesing serta teroes masoekkan disoerat chabar. Ja pikiran pihak penonton atau sangka penonton chabar jang sebagoes-bagoesnya boeat soerat chabar, tetapi boeat saja seorang Tomohon toelen tentoe maloe sebab semata-mata maoe menghinakan Tomohon terlebih ia bangsa perempoean.

Atau penonton bermaksoed sebab kedoea nona itoe soedah datang ketempat seorang lelaki (barbier) lantas menoetop pintoe dan dijendela? Itoekah sebagoes-bagoesnya boeat masoekkan disoerat chabar? Lebih baik penonton soedah nasihatkan kedoeanja, dari pada penonton landjoetkan itoe atas pelataran soerat chabar. Sekarang kedjadian jang sadja sedjengkal soedah menjadi beriboe-riboe djengkal. Chabar jang sadja dipertintjangan oleh jang menonton waktue itoe, soedah dipertintjangan oleh beriboe manoesia di Hindia Nederland pembatja Keng Hwa Poo. Berapa banjak sadja jang mendapat tahoe kedjadian itoe di Tomohon? Apakah oepah (keoentoengan) penonton memasoekkan chabar ini? Poedji: n apakah penonton soedah terima dari pembatja Keng Hwa Poo? Atau pihak penonton baraugkali seorang pemoeda dan barangkali ada apa-apa kedjadian, hingga tidak ada sabarnja lantas moeatkhan dalam soerat chabar? Saja djoega seorang pemoeda dan berani katakan perboatanmoe tidak laia maoe permaloekan orang.

Toedjeoan pihak penonton sampai bagoes kepada orang jang sadja soeka tiroe meniroe pada hal tiada ia ketahoei adalah itoe disoskai oleh jang memandangnya, meniesal sebab pihak penonton soedah boeat itoe atas djalan permaloekan dihadapan semoea pembatja Keng Hwa Poo.

Kepada nona2 di Tomohon saja minta djanganlah kita tiroe meniroe kalau ta' patoet kita tiroei, atau kalau maoe demikian, ingat kemaeuan ziman sekarang, panggilah barbier itoe keroemahmoe, sebab ingat dengan perboatan kedoea nona itoe soedah mendjadikan tangan orang lantjar serta masoekkan dalam soera chabar.

Achirnya saja mohon kepada njonja-njonja, nona-nona dan toean-toean pembatja soerat chabar ini, kiranya djikalau ada sesoatoe perkataan jang ta' disoetoeoe maat diampoeni.

Modajac, 12 Januari 1928.

Seorang pemoeda Tomohon toelen

J. P. L.

Chabar roepa-roepa,

Itoe perkara poekolan di Singkil.

Keperiksaan atas ini perkara soedah selesai dan berachir dengan penahanan 4 orang dalam toetoepan. Antara empat orang ini terdapat satoe, jang menoerot ketongan saksi2, ialah jg soedah memosoek lengannya si serdadoe dengan sepotong kajoe sehingga patah. Perboatan itoe masih disangkal keras oleh sipesakitan.- Djika diingat bahwa pesaiktan tersebut adalah seorang rechercheur (politie rahasia), seenggoeh perboatan itoe mengherankan orang jg berfikiran njaman. Djoega ada terdapat antara orang2 jg diprefentie itoe seorang bekas kepala djage. Ia inilah, menoerot toetoeran saksi2, soedah menindjoe jg pertama kali pada si serdadoe, dengan lain kata, ialah jg soedah memboeka dan memolaikan pemoekoelan itoe.-

Menoerot keterangan jg berwadjib, maka doedoeknja hal penganajaan itoe adalah kira2 seperti berikut:

Dalam roemahnja si Oe di Singkil orang ada berkoempel menjauji, sebab kegenapan tiga malam dari kematiannya anak si toean roemah. Si serdadoe jang menjadi korban poekolan itoe, wakoe liwat disitoe, dan mendengar orang menjani pon

HARMONICA GAAS

Lebih Koeat dan lebih baik kvaliteitnya dari pada voliere gaas

OENTOEK

DINDING PLEISTER, KOEROENGAN AJAM, PAGAR DLL.

Boleh dapat segala oekoeran.

Keterangan lebih djaoe boleh dapat dari:

Bouwkundig bureau „SITTROP“ Manado

Telefoon No. 57.

kemasoekan keginginan hendak toeroet menjani djoega. Ia pon berenti sedjeroes berdiri dipintoe pagar. Sebentar lagi ia bertindak beberapa langku kemoeka dan berdiri dipintoe roemah. (Hal masok zonder dioendang dan berdiri dipintoe kami djoega rasa tidak sebagimana mestinya dan djaoe dari sopan. Red.) sedang tak tertahan, sesoedah berdiri dipintoe si serdadoe laloe masok kedalam roemah dan mendekati salah seorang jang doe-doe menjanji itoe, dengan maksoed hendak berdjabat tangan. Barangkali orang sangka si serdadoe lantaran keiwat mabuknya soedah berboeat begitoe, maka seorang dari orang2 toea jang hadir soedah berdiri menemoei si serdadoe itoe sambil mesajai spa maksoeduja. Djoega dengan tjara jang lemah lemboet si toea itoe mengeloearkan si serdadoe dari dalam roemah sam-pai dipintoe.

Tetapi setelah terdengar toetoeran si serdadoe, bahwa ia datang dengan maksoed baik, maka oleh si toea tadi ia disi-lahau masoek poela. Baroe lagi si serdadoe jang sambil berdiri bertentangan (bertengadu) dengan si toea itoe hendak bertindak bermoeka, sekunjung2 seorang antara jang hadir jang sementara itoe soedah pergi berdiri dibelakaunja si toea, soedah menindjoe (poeloengkoe) si serdadoe pada antara kedoea matanjan, sehingga si serdadoe teroendoer poesing.

Poekolan pertama itoe soedah diikati jang lain2 dan wakoe perkelahian hendak terpisah si polisi roesia jang sekarang dalam tabanan, soedah memoekoel lengannya si serdadoe dengan sepotong kajoe. Demikianlah kira2 doedoeknja hal pemosoekan itoe. Oleh tjerdknja toean hoekom kedoea Mogot, maka hal jang pada moslanja katanja „koerang terang“, sempat disoeloehi dengan seprtinya, dan empat orang jang ada bahagian dalam penganajaan itoe, sekarang ada dalam prefentie menoenggoe poetaesan hakim jang nanti menghoekoem-kan dia sekedar perboatan masing2. Dari hal perkara2 jang „koerang terang“, memang negeri Singkil sedari doeloe soedah terkenal lantaran perkara2 disana jang sambil dari sepoeloh selamanja „koerang terang“! Kita ingat sadja itoe pembakaran roemah sekolah, sampai sekarang tinggal „gelap“, itoe pemoekoelan seorang oppas polisie doea tiga tahoen laloe djoega „koerang terang“, itoe pemoekoelan beberapa pemoeda orang Sangir wakoe poelang dari menjani, djoega „gelap“! Perkara jang belakangan ini katanja, pada saat itoe djoega diberi tahoekan pada jang berwadjib, tetapi sesoedah didengar-jana toetoeran jang meminta pertolongan itoe, si berwadjib lantas menoetop pintoe sehingga orang jang mengadoeh itoe berada dalam gelap dan perkarana pon tinggal gelap goelite. Sekarang fadjar moelai bersinat atas segala jang koerang terang di Singkil. Sampai disini doeloe.

Itoe perkara sabel

Wakoe kami menoelis tentang itoe penjabelan di Ilow2 kami ada herankan, bagimana boleh itoe orang jang berloemoe-ran dengan darab, ta' soedah dilihat dan ditolong oleh polisi pada tempat2 jang diliwatina. Dari pihak jang berwadjib kami dengar, bahwa orang jang loeka itoe soedah ikot djalan melintas hoetan dan tidak liwat disalah satoe negeri. Itoe sebabnya ta' ada orang soedah melihat padauja, doeloe dari ia tergoeling dipinggir djalan digoenoeng potong dekat Singkil.

Orang jang loeka itoe sesoedah dirawati diroemah sakit sekarang soedah semboeh dan soedah poelang keroemahna sedang orang jang menjabel dia ada diroemah tikoes menimbang2 perboatannya jang djahat itoe.

Waterleidings Singkil — Wawonassa.

Pendoedoek Singkil - Wawonassa meminta perantaraan kami boeat bertanjakan pada jang berwadjib, bilamaukah waterleidings disana hendak diboeat. Pipa2 djelanan air soedah selang doea boelan ada terletak dipinggir djalan. Pendoedoek S. - W. mengeloe tentang lamanja datang air jang begitoe diorangnya boeat kewarasen toeboeh. Pertanyaan mereka itoe pada tempat ini kami oelangkan dan dengan hormat kami bertanja pada waterleidingdienst: „Tempoh apakah waterleiding, jang perka-kasnya soedah ada itoe akan dihabiskan dan didjalani air?“

Pentjoerian di negeri Roemoong-atas

Dalam perdjalan mengendarai vracht-auto Toempaan dari Amoerang ke Manado, berhentilah vracht-auto kendaraan kami dinegeri Roemoong-atas menantikan toempangan dari negeri itoe, dan mengisikan air dalam machin. Semantara berhenti itoe datanglah orang2 dekat di vracht auto pada kenalan2 nya menjeriterakan hal-iwlah jang soedah kedjadian dinegeri marika itoe jaitoe pada malam Doemingo laloe soedah ketjoeran

dieroemah seorang pseudoesok disitoe wang Contant f 300 dan pada malam hari senen jang baroe laloe, djoega ketjoerian disatu warong di pertigaan djalan didekat pasar wang kira2 f 40.-

Djikalan tjeritera itoe benar, harap poelitie akan mengoesahkan dirinja menoeroet kewadibanna, moedih2an sippetjoeri di-dapatnya dan beroentoeng besar pada jang poenja wang, kalau2 wang itoe dapat dikombalikan lagi.—

Mati lemas di Rembokken,

Seorang anak perempoean beroemoer 7 à 8 taboen, pada hari sabtu 14 Januari 1928, petang baroe poelang dari bermain-main dikampoeng; akan menjenangkan hati orang toeanja, dengan tiada disoeroeh diambilnya boeloeh pergi meuimba air diperigi tiada djaoe dari roemahnja. Sedang soedah liwat 1 djam anaknya beloem djoega kembali, pergilah orang mentjahari tahoe apa sebabnya. Tetapi didapatkan boeloeh air kosong tersandar dipagar, dan anaknya ada didiajam perigi, jang sesoedah diperiksa tiada bernapas lagi.— Keesokan harinya hari minggoe anak itoe soedah dikoerken.

Oppas sadja?

Kira2 djam 7 malam oppas politie X. berteriak: „Brenti!“ Seorang nona berpakaian bagoes mengendarai fiets tidak berlampoe, mendengar prentah ini lantas mengerti jang ini prentah goena dia, lantas trapt teroes sadja hendak lari sambil berkata: „ai toeang, oppas kote, kita kira lai sapo.“ Tetapi si pendjaga keamanan negeri, tahoe wadjbina, dan semenit kemoedian dipegangnya taegan si nona manis, sambil berkata: „djangan marah nona, saja minta nona toeroet saja kepoliti-post“

Nona: „Ai toeang, berasi bawa pa kita?!

Oppas: „Boekan sadja berani nona; sedangkan orang Atjeh dengan klewang dan keris diwoeka dada saja, saja ta' takoet pegang dan bawa pada saja poenja kapitein, en....nona ba-goes dan manis begini, saja takoet? Tidak nona, saja berani bawa, dan soeka bawa pada saja poenja kapitein di politie-post, sebab nona naik fiets tida pake lampoe, nanti nona sendiri dapat tjejaka didjalas atau nona bikin tjejaka orang lain.“

Si nona manis, sedang melihat oppas jang dengan soenggoeh2 akan melaoekan seperti bitjaranja, nona tjari djalan akan loepoet, laloe berkata dengan sedikit tersoem: „minta ampoen djo koea.“ Oppas: O, itoe lain perkara nona; baik sa-ja kasih ampoen, asal nena berdjandji, akan tiada sekali lagi naik fiets zonder lampoe malam2!

Nona: „Ai toeang, mo djaudji lai kote.“

Oppas: „Kalau nona tidak djandji dengan soempah, saja bawa sekarang2 dipolitie post.“

Nona tidak ada djalan lain lagi, hanja toeroet permintaan oppas, dengan berkata: „no, io dan, so nengada skali lagi nae fiets zonder lampoe.“

Oppas bergesang dengan ini pengakoeas, laloe bertanja: „Dimana nona poenja roemah?“

Nona: „Ado, toeang, Kiapa so?“

Oppas: „sebab saja maoe antar pada nona karoemah, kalau saja kasi biar, nanti nona naik fiets lagi, oppas lain nanti tangkap en tentoe tida ada ampoen. Dimana roemah?“

Nona toendjoekkan roemahnja tida djaoe lagi dari sitoe.

Oppas: „Baik, ikoet saja dari belakang dan tolak nona poenja fiets.“

Nona: „Kiapa kita dibelakang?“

Oppas: Kalau nona berdjalan sedjedjer dengan saja nanti orang kira, nona saja poenja lief.

Goena nona poenja keamanan, saja soeka hentar nona ke-roemah.

Moelai wakoe itoe, itoe nona poenja pemandangan pada oppas2 politie djadi lain sekali, sebab sekarang ia tahoe meski oppas sadja, ia terhisap pada poelitie, jang dja-ga keamanan negeri dan orang2. Itoe nona soedah mengerti jang ia boleh tidoer enak2 sese malam, poelitie ada djaga se-laloe diloebar, didjalas, dikampoeng. Tida heran serta itoe nona sampe diroemah ia katakan pada orang toeanja: „poelitie kote“ ada bae eh, djangan lawan apa poelitie ator.“

Bagitoelah seorang pembantoe toelis pada kami. Sedang sering2 polisi mendapat banjak kritis mengenai barang persalahannya, maka ada baiknya kaloe barang poedjian jang ada pada tempatnya jang mengenai kebaikan polisi, djoega dioemoekan,

Lebih dahulu dari kita maoe oeraikan ini artikel, kita mengoetjap banjak Selamat dengan ini tahoen baharoe, harap kita semoga akan oemoer pandjang, behkanpoen angen2 kita ini tahoen nanti bisa djadi.

Biarpoen oemoer kita soedah terpotong satoe tahoen, tetapi kita merasa girang djoega, lantaran kita bisa sampai pada ini tahoen baharoe, tahoen jang mana ada penoh dengan segala pengharapan kita.

Kalau kita maoe ingat kembali segala kedjadian dalam tahoen jang laloe, maka kita berani bilang, bagi kita bangsa Tiong Hoa, itoe ada tahoen „AIR MATA”, karena segala seorang jang pernah djadi baik ketjil maoepoen besar, boleh dikatakan ada tertjampoe djoega dengan kita poenja air mata. Kiri kanan kita afa dengar bangsa kita dianiaja, kalau tidak dianiaja diboenoe, terlebih lagi itoe peperangan soedara Tiong Kok, jang mana bekin bermillioen dijwa melajang, bermillioen manusia melerat dan bermillioen roemah terbakar.

Begitoe djoega dengan soeat paugh/doepan dalam tahoen jang laloe bagi kita bangsa Tiong Hoa, terbanjak tidak salah seperti kita ada itoe orang2 berdosa jang terkoetoek. Seringkali kita dengar dalam kota2 besar ada kedjadian ketjilakaan negri, marika boenoeh diri sendiri, lantaran terlaloe soesah dalam pengnidoepannya. Jang paling sedih sekali itoe kedjadian beloem selang berapa lama, jaitoe beberapa iboe jang soedah tjoba boeang auakna hidoe jang masih baji kedalam kali. Marika tidak ada pengrasaan kesihan lagi, marika tidak takoet dosa lagi, asal sadja marika bisa loepost dari kesengsaraunja. Ai, Kesihan! Soedara!

Disini kita bisa njata bahwa dari soesah dan sengsara, boleh bekin kita poenja pikiran djadi terang dan djoega djadi gelap. Dari sebab itoe kita kaoem boeroeh, jang mana saban hari boeang tenaga dan keringat daki goena sesoep rotti, nanti bekerdjya dalam ini tahoen lebih berhati-bati, soepaja apa jang kita ingin nanti akan dapat. Kita haroes goeloeng tangan badjoe, berkelahi dengan penghidoepan, karena kalau tidak, moedah s'kali kita terdjebloes kedalam djoerang binaan.

Menoeroet perhiitoengan kita bangsa Tiong Hoa, ini tahoen ada tahoen NAGA dan ada poenja 18 boelan, boerat mana, kita zda tempoh lebih dari tjorkoep boeat tjari apa jang kita harap. Kita semoga memang selamanja berharap begitoe baik, tetapi kita moesti oesahakan djoega, soepaja pengharapan itoe nanti tidak tinggal pengharapan sadja.

Sebagai penoetoe kita oelangkan lagi sekali „Selamat Tahoen baharoe”, narap sadja ini tahoen nanti penoh dengan keberentoengan, kesenangan, kemosilaan dan kesehatan kita.

Lie S. Hajj

Keadaan hoofdbestuur Hmtoea-bond

Saja selakoe orang pardjalanan soedah singgah pada tt 18 hb. ini di Sonder diroemannja scorang toeau lid dari bond jang terseboet diatas, s'mbil bertjakap2 tentang kegerakan meugeutai kemadjoean wasa sekarang.

Semantara pertjakapan itoe, soedah ditjeritrakannja tentang toeau2 hoofdbestuur jang tiada memenoehi kewadjibannja (dingin) sadja tiada menoeroet betoel2 apa soedah tertoeles di notulen jang soedah mempoenjai rechtpersoon.

Saja salakoe penengar soedah menjawab pada toeau roemah jang mentjeritrakau itoe, sajang sekali kalau bagitoe, tjoba toeau bestuur dipertanggoengkan kepada toeau2 jang moeda serta berfikiran njaman, pandai dan berani berkedaran dengan artikel2 jang terminta dalam notulen itoe.

Wang sekola Goebernemen Malajoe Sonder.

Denegeri Sonder toeroet tjeritra orang disitoe, ada scorang Comite jang bekerdjya mengoempoei wang sekolah anak2 diseokola Goebernemen disitoe oentoek studie-beurs.

Saja jang setoedjoe kegerakan jang moetia sedemikian mengoetjap banjak sjoekeor kepada toeau2 Comite jang berpengasihan serta tiada merasa roegi memboeang tempoh atas beroesan mengoempoei wang.

Oentoek menoemdjang Anak2 jang tiada mampoe mene-roeskan sekolanja. Bagitoelah fikirankoe tentang makaoed toeau2 Comite itoe dengan Wang jang dikoempoeinja itoe.

Bekerdjalah dengan soenggoeh2 dan huti2 nanti2 T. J. M. K. memberkati itoe.

Sonder 18 - 12 - 27
Mo-safar.

Selakoe jawaban pada toelisan toeau „B” dalam Keng Hwa Poo tt. 24 December 1927 No. 26, jang beralamat (keterangan toelisan toeau Jakin)
[Samboengan.]

Kalau roemah tsb diletakkan diatas straat boeat sedikit waktoe; kenapa dari 2 Sept. 1927 sampai sekarang soedah 4 bl. roemah tersebut belum dipindahkan. Berapa roepiahkah banjak-nya warg pensewah roemah tsb diterima oleh kapiteinlaot Mala sendiri selang 4 boelan dari tanah jang boekan ia poenja dan ia tiada hak mengoessainja?

Djoega keterangan toeau B straat jang pendek ioe koerang perloenja. Kalau straat jang pendek itoe koerang perloenja apakah sebabnya roemah tsb diletakkan disitoe boeat sedikit waktue sadja? Apakah sebabnya tiada ditetapkan sampai selamanja diatas straat itoe seba straat itoe koerang perloenja?

Apakah sebabnya gemeente mengeloe rkaan banjak orang voor membajar pohon2 kelapa jang ditebang ditempat itoe, kalau tempat itoe koerang perloenja?

Njata sekarang gemeente tiada menghargakan ceang banjak keloeear boeat membajar ponhon2 kelapa jang ditebang ditempat itoe dan bala raijat poen tiada mengindahkan soear lesoch letihonja mengerdjakan straat itoe oleh sebab straat itoe yg pendek

Baroe Terima: „JENEVER” tjap „ROEMAH” Selamanja tinggal No. 1. lekas atoer pesanan.

Jang kasih datang: Handelscompanie v/h DIRCKS & Co.

itoe ada bergoena besar dan mengadakan temoeliaan pada straat yg pandjang.

Dahueloe dari roemah kapiteinlaot diletakkan diatas straat mala pada pinggir straat itoe ada berdiri roemah dari Simon Karame. Tetapi serenta roemah dari kapiteinlaot Mala diletakkan diatas straat itoe make pintoe moeka roemah dari Simon Karame kena pada soedoet telakang roemah kapiteinlaot tsb Dahoeoenja roemah Simon Karame menghadap straat tapi sekarakang soedah menghada dinding belakang roemah dari kapiteinlaot tersebut (ig sekaran tengan diperswahkanna pada seorang Tiong Hoa.)

Toean2 pembatja yg terhormat. Apakah dengan kendaan sebagini roemah itoe boleh diseboet menghadap straat of sedjedjer dengan roemah kapiteinlaot tsb? Tindaklah roemah dari kapiteinlaot Mala itoe membelaangi lain roemah?

S'aoe 31 December 1927.

Jakin.

Correspondentie.

Toean J. T., Rembokken.

Perkara penggantioengan bin ang dalam nommer minggoe laloe, kami rasa soedah sampai dimitjarakan oleh kami poenja verslaggever. Kaloe ada tempat, nanti liat sampai minggoe berkoet. Kali ini soedah penoh dengan lain2 chabar yg penting.

Red. K. H. P.

Pemberitahoean.

Lelang beslag di Batoe dari toeau Gustaaf Rottie pada 28 h.b. ini jang soedah diwartakan dalam soerat chabar ini pada 7 dan 14 h.b. ini No. 28 dan 29 tiada djadi.-

De Buitengewoon deurwaarder,
V. E. KALANGIE.

Redactie & Administratie

Keng Hwa Poo.

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Tjia Djoe Tjiat en familie

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Ang Le Tong en familie

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

H. Loing Jz. en familie

p. f. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

C. P. Harmanses

p. f. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

J. Maweikere en familie

p. f. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Handelsdrukkerij Liem Oei Tiong & Co

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Oey Pek Yong en familie

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Lie Oe Kiong en familie

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Liem Oei Tiong en familie

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Liem Kian Tjiong en familie

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

GEMEENTE MANADO.

BEKENDMAKING.

Houders van honden zijn verplicht binnen veertien dagen na datum dezer kennisgeving bij den gemeentesecretaris daarvan aangifte te doen.

Tegelijk met deze aangifte behoort de belasting te worden voldaan tegen ontvangst van een hondenpenning.

De belasting bedraagt voor den eersten hond f 10.- (tien gulden), voor den tweeden hond f 15.- (vijftien gulden) en voor elken hond boven de twee f 25.- (vijf en twintig gulden).

Penningen van het vorig jaar dienen bij de aangifte te worden ingeleverd; geschiedt zulk niet, dan wordt boven de belasting nog f 0.25 (vijf en twintig cent) extra geheven.

Het belastingjaar loopt van 1 Januari tot en met 31 December.

Manado, 17 Januari 1928,-
De dd, Voorzitter van den Gemeenteraad
van Manado.

S. H. Liem en familie

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Tan Goan Ek en familie

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Tan Ban Soei

Toko Banda

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Ong Kong Soen en familie

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Tan Hok Tian en familie

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

A. F. Atteng en familie

p. f. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Jauw Kiem Tjong en familie

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Ong Soei Hong en familie

Luitenant Tionghoa Amoerang.
p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Ong Tjae Hong en familie

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Tjia Soen Ho

p. f. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Teng Tjeng Tjiong en familie

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Teng Tjin Seng en familie

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Tan Boen Soei en familie

p. f. et p. r. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

A. B. H. Wawo-Roentoe en Echtgenote.

p. f. 1 — 1 — 2479
23 — 1 — 1928

Pakailah selamanja kous kaki soetra merk „ROLLINS” boeat njonja² nona² dan toean². Jang paling baik dan moerah.

Bisa dapat beli di toko HOTCHAND KEMCHAND, TAN HOEN LIAN REWACHAND WADHOOMALL, dan lain-lain toko.

Importeurs NECUMIJ Manado.

KERTAS BOEAT SIGARET

JANG PALING BAIK

Bintang Mas Parijs 1900
Berdiploma St. Louis 1904
Luik 1905
Hers Concours Lid Jury Londen 1908

Dari Fabriek BRAUNSTEIN FRERES
Boulevard Exelmanns, PARIJS (T. Perantjis)
Mintalah kertas jang terseboet pada semoea toko-toko roko.

Zig-Zag

ORANG PEREMPOEAN
tidak perloe selamanja sakit.

Kalau rasa sakit dibelakang, sakit kepala keras, poesing dan mata kaboor, kesengalan, hati berdebar-debar, bila moelai kerdja, apakah orang kira asalnya dari penjakit?

kebanjakan perempoean biasa kira tanda-tanda itoe asalnya dari keadaan perempoean, sebab in tidak tahoe kerdja jang teroetama dari boeah pinggang (gerindjal) dan tida tahoe poela kebaujakan kali bagian ini djadi sakit pada banjak perempoean.

Boeah pinggang jaitoe tapisan darah dan tanda-tanda seperti jang diatas menerangkan bahwa kerdja boeah pinggang tida baik. Kebanjakan orang loepakan tanda-tanda jang pertama ini, dan tentoelah orang boleh dapat sakit keras, jang roesakan gerindjal sama sekali.

Djangan lalaikan tanda-tanda jang pertama ini, tetapi orang teroes moelai obati boeah pinggang jang djadi asal penjakit. Pil Foster boeat sakit belakang dan sakit boeah-pinggang tjoema kerdja pada boeah pinggang dan tempat kentjing. Ia koeatkan boeah pinggang soepaja ia kerdja betoel. Dia mengobati tempat kentjing dan boeang segala kotoran jang berbisa, jang asalnya dari tanda-tanda jang kelihatan tadi, jang djoega boleh djadi asal penjakit boesoeng, kesengalan, sengal dipinggang, boeang kentjing tidak tetap, d.l.l.

Pil Foster boeat sakit belakang dan boeah pinggang (Foster's Rugpijn Nieren Pillen) boleh didapat pada Rathkamp & Co., di Batawi, Semarang, Soerabaja, Medan, Bandoeng, Soekaboemi, Djokja dan Makasar, wakil besar, dan pada semoea roemah obat dan toko-toko dengan harga f. 2.— satoe botol.

Pemberitahoean.

Bawa kami bertanda dibawah ini kesaksian Sinshe jang pandai, baroe datang dari Makasar, sekarang bertinggal di Hotel Nam Keu Lie Sia kamer nomer 10. Di beri tahoed pada sekalian toean², njonja², dan nona² sebab kami tahoed toean itoe ada mempoena kepadafan mengobati segala roepa² penjakit jang heibat, dan djoega toean itoe soedah mendapat banjak kepoedjian di negeri² besar, maka Sinshe itoe ada mempoena peladjaran tjoekoep dan djoega ada pendapatan² baroe, boeat mengobati penjakit² seperti tersebut dibawah ini.

Perempoean lagi hampir dapat kotor, ataoe tida bisa dapat anak, tida datang boelan, peroet sakit ataoe dara kotor terlaoe banjak. Semoea penjakit² diatas ini, Sinshe sanggoep obati sampai semboeh betoel. Sebab Sinshe ada mempoenai obat² jang moestadjab spacial ini penjakit.

Anak² jang moenta², sakit panas, kena angin, batoek dan demam.

Penjakit anak² seperti kamtjek dan lain² biasa lekas dibikin baik.

Orang toeae sakit moenta dara, bengkak, bere², sakit kentjing manis, ambei, dan sakit kaki (soeipi), sakit oerat toelang belakang, dan lain² penjakit. Bisa betoelkan dalam tempohnja tanggoeng jang baik.

Segala matjam penjakit seperti sakit batoek kering, sakit tering, sakit hoeloe hati, sakit pinggang, sakit demam, malaria, colera, sakit mata dan leher, sakit poetjet (koenintji). Syphilis, kentjing dara, loeka² dan lain² penjakit perempean, semoea sanggoep diobati dengan teiti dan tanggoeng.

Harap toean² pembatja, djika siapa jang kewarasana terganggoe boleh minta pertoeloengan pada toean Sinshe Tan Hong Lian soepaja boleh dapat kenjataan sendiri.

THIO SENG TJIANG
TAN HOA MOEI
TAN KOK TJENG
TJIE NIAU BO.

Nama² dari ketiga toean jang ada memberi kepoedjian atas kepintarannya ini Sinshe Tan Hong Lian, benar marika itoe ada saudagar² bangsa Tiong Hoa jang dikenal dan ada bertinggal di Manado.

Luitenant Tiong Hoa. Manado 12 Januari 1928.
LIE OE KIONG. Kapitein Tiong Hoa.
OEI PEK YONG.

Diberi tahoe kepada toean² dan sobat² dan nona². Saja Tjan Ma Tjoei ada dapat sakit kokehe merandan itoe sakit soedah lama tida ada baik sedang ini sakarang saja soedah baik, sebab saja ada dapat pertoeloengan dari satoe Sinshe jang baroe datang dari Macassar, bertinggal di Hotel Nam Keu Lie Sia, toean Sinshe nama-jia Tan Hong Lian. Dan itoe. Sinshe ada pandai sekali dan soedah dapat kepoedjian dari negeri² besar.

Dan ini saja harap djika toean² dan sobat² dan nona², djika ada fandoen boeat berobat dan saja harap tjepat datang di Hotel, boeat minta Sinshe tooeloeng kasih akan obat.

Hormat banjak dari saja
TJAN MA TJOEI.

Selera makan makin
bertambah karena
Sanatogen.

Karena Sanatogen dibikin da-
ri djamoe-djamoe, jang mem-
beri kekoeatan bagi semoea
toeboeh, membikin peroet besar
jadi koeat, jang mana membi-
kin makan lebih koeat, daripa-
da wakoe engkau beloem pa-
kai Sanatogen.

Tetapi boekan sadja peroet
besar, djoega lain-lain bagian
dari toeboehmoe menjadi le-
bih koeat, dimana semoea kele-
mahan dan kelesoean djadi
koeat, dan engkau berasa koeat
betoel seperti lelaki. Begitoelah
Sanatogen selaloe membaikkan
segala bagian badan akan me-
resai dan menambahi kesenan-
gan hidoeep.

Dari itoe belilah ini hari sa-
toe botol Sanatogen.

Obat ini tidak pernah ber-
singgoeng dengan tangan dipa-
brik atau wakoe memboeng-
koesnia. Boleh didapat pada
semoea roemah obat dan toko-
toko.

Djeriawat,

koreng, bintoel, bintit, bi-
ring api, roewam, goedik
panau, wasir, dan semoea
lain-lain penjakit koelit men-
jebakkan amat soesah boeat
sisakit. Dia boleh lekas hilang
sama sekali kalau orang pakai
PALET FOSTER (Foster's Zaif)
boleh didapat disemoea roemah obat dan
toko-toko dengan harga f. 1.— setaboeng.

SANATOGEN
OBAT BIKIN KOEWAT SOEMSOEM

HOLLANDSCHE EDITIE

VAN DE KENG HWA POO.

1e Jaargang No. 6.

V erschijnt
op den 1sten en 3den Zaterdag van de maand.Redacteur:
C. P. HARMANSES.

GRATIS VERSPREIDING.

ADVERTENTIE- EN NIEUWSBLAD VOOR MANADO EN DE OMSTREKEN.

PLAATSELIJK NIEUWS.

Uitreiking onderscheidingssteekenen.

De uitreiking der onderscheidingssteekenen, toegekend op 31 Augustus a. p., had op 7 Januari j. l. plaats en ging gepaard met de gebruikelijke plechtigheid. De publieke belangstelling was ditmaal groter dan ooit. Vooral de opkomst der schoone sexe gaf blijk van een steeds aangroeende belangstelling van haar zijde voor maatschappelijke gebeurtenissen. De tijd is niet meer verre, dat de Minahassasche vrouw voor goed de haar toekomende plaats in de maatschappij zal hebben ingenomen.

Onder de tonen van het „Wilhelmus“ verscheen de resident, gevolgd door den assistent-resident en den wnd. Gewestelijk secretaris, in de receptiezaal, waarna laatstgenoemde ambtenaar de besluiten betreffende de toekenning der verschillende onderscheidingen voorlas. Als een bijzonderheid zij vermeld, dat Mevrouw Loing-Kalangie de eerste Minahassasche vrouw is, begiftigd met de zilveren ster van verdienste. Eigenhandig werden de onderscheidingen door den resident op de borsten der recht-hebbenden vastgehecht. Van de gedecoreerden blonken uit door afwezigheid de heer Tambajong, hoekoom besar van Amoerang, die door een ernstige kwaal aan het ziekbet gekluisterd was, en het Minahassaraadslid Mangowal, die een afzonderlijke uitreiking prefereerde. Helder en krachtig, voor iederaen verstaanbaar, klonk daarop de stem van den gewestelijken regeeringsvertegenwoordiger, die de verdiensten der uitverkorenen op somde, hen aanmoedigde om op dien weg voort te gaan en hen voor de verdere aanwezigen ten voorbeeld stelde. Besloten werd met een driewerf hoera voor het welzijn van H. M. de Koningin, waarna men het residentshuis verliet, de plechtigheid afgooide en in fufstemming naar de societeit Harmonie trok om de heugelijke gebeurtenis daar verder uit te vieren. Het Europeesch Bestuur van Manado had de goede gedachte gehad om daar een fufje te organiseren teneinde de gedecoreerden op gezelliger wijze te kunnen huldigen. Alhoewel deze feestelijkheid toegankelijk was voor iedereen was de opkomst niet zoals verwacht kon worden, het geen te wijten was aan te geringe bekendstelling.

Nochtans was het soosgebouw-goed bezet door de meest uiteenloopende vertegenwoordigers van de Europeesche en Minahassasche samenleving. De rijke lijk geplengde anggoer poef maakte de tongen los en velen maakten van de geboden gelegenheid gretig gebruik om, al naar de vogeltjes gebekt waren, uit te wijden over de goedgunstigheid van de regeering, die getoond heeft verdienstelijke personen naar waarde te kunnen schatten. Het aantal en lengte der speeches was maatstaf genoeg om de belangrijkheid der gebeurtenis te taxeren.

Nadat de tongen genoegzaam van hun plicht hadden gekweten, moest de dausvaardigheid der beenen beproefd worden, en het ging wonderwel, want er werd gedraaid tot laat in den middag.

Rede van den Heer Mambu,

Majoer van Toulour, gehouden op 7 Januari 1928
in de Societeit Harmonie.

HoogEdelGestrone Heer Resident.

Op dezen zeer gewichtigen dag is het een ware behoeftte uiting te geven aan de gevoelens welke mij geheel bezielden.

Veroorloof mij daarom [mede namens] mijne landgenooten in het bijzonder op verlangen van mijn ouderen Collega, den heer Wakkary die samen met mij heden deze onschatbare onderscheiding deelachtig mogen zijn, in eenige korte doch ongekunstelde woorden die gevoelens te vertolken.

In de allereerste plaats het besef van dankbaarheid aan de Regeering voor dit bewijs van waardeering van hetgeen wij met Godshulp hebben mogen en kunnen verrichten in het belang van den dienst en voor het welzijn van het volk.

Moge dit teeken als ons officieel sieraad strek-

zich, of hij kreeg van een achter dezen staand persoon een vuistslag tusschen de oogen. Toen ontstond er een verwoed gevecht met als slot een slag met een stuk hout op den arm van den soldaat. Dank zij de activiteit van den hoekoom kedoea ogot, kwam er licht in de zaak, die evenals alle Singkilsche zaken, in het begin vrij duister schenen.

Landbouwcongres te Tomohon.

Op 28 December a. p. had te Tomohon een congres van de perserikatan orang tani plaats. Haast alle afdeelingen in de Minahassa waren er vertegenwoordigd. Het voorzitterschap werd bekleed door den geestelijken adviseur, pastoor Domsdorff. Deze opende de vergadering en deelde mede, dat de vereeniging zich in de gunst van de regeering mag verheugen. Tijdens het bezoek van den directeur van L. H. en N. den heer Rutgers, had deze in gezelschap van den heer Parels de tuinen der vereniging bezocht en was uitermate tevreden over het werk der vereeniging, dat zich evenzeer mag verheugen in de belangstelling van den Volksraad. Hierna werden de afdeelingsverslagen voorgelezen. Deze verslagen behelsden een opgave van de verrichte werkzaamheden, van de inkomsten, van het aantal werkers in de tuinen gedurende het afgelopen jaar. De afdeeling Koha bleek het meest gepraesteerd te hebben. Gedurende verslagjaar waren 4000 mensen in die afdeeling aan den arbeid geweest, 25 bouw boschgrond was bewerkt en beplant met 700 klapperboomen.

To Tomohon en omstreken werden gedurende dat jaar 2000 Robustaboomen geplant. Alle afdeelingen beloofden hun beste krachten te zullen geven voor de verwezenlijking van het doel der vereeniging. Daarna ging men over tot verkiezing van het Hoofdbestuur. Tenslotte werd het coöperatieve idee ter sprake gebracht.

Men was het over eens, dat slechts langs coöperatieve weg de welvaart in de Minahassa bevorderd kan worden en voor de grondvoortbrengsel betere prijzen kunnen worden bedongen.

Men uitte den wensch, dat de P.O.T. en de Coöperatieve Vereeniging overmoed zullen samenwerken tot heil van dit land. Om dit doel te kunnen bereiken moeten alle stand- en godsdienstgeschillen achterwege blijven, want juist deze geschillen zijn een sta-in-den-weg voor de vooruitgang van de Minahassa. Alle politieke strijd moet op den achtergrond geschovenen slechts bevordering van welvaart en onderwijs behartigd worden, wil men zegen op dit land en volk doen nederalen.

RUBBERSTEMPELS.

STEMPELGIETERIJ
LIEM OEI TIONG & Co.,
Ma n a d o .

Rookt :

CONSUL SIGAREN.

van

Smit en Ten Hoven, Kampen (Holland)

De Importeurs:
JACOBSON van den BERG & Co.

Als twee titanen strijden .....

De concurrentie tusschen de bij de vrachten conferentie- en de daarbij niet aangesloten scheepvaart maatschappijen is nauwelyks ingezet, of de gevolgen zijn al goed waarneembaar. De laatste sangirboot der KPM kreeg op haar thuisreis opvallend veel copra in te laden. Voor bedoelde maatschappij schijnt het begin dus aan het beoogde doel te beantwoorden. Voor den copraproducent kan het voordeel van verhoogde prijzen van het product als winst worden geboekt want de vrachtverlaging brengt met zich mee prijsstijging van de copra, daar de exporteurs nu betere noteeringen kunnen calculeeren en beter in staat zijn een prijsstrijd aan te binden tegen de twee machtigste copraaokoopers ter plaatse met name de MPC en VOC. Naar verluidt zitten laatstgenoemden ook niet stil en beramen middelen om uit de omknelling te geraken. Wie echter het minst bij dezen concurrentiestrijd varen? Dat zijn de eigenaren der motorbooten en prauwen die de kustvaart beoefenen! Zij klagen nu al over de weinige emplooi voor hun booten. Wegens gebrek aan retourlading moest de Tjalatja haar terugreis van Siaoe, via Benten n doen, alwaar een lading copra kon worden ingenomen. De Kanaka kwam half leeg van haar laatste Belangtrip terug. Gelden de eerste maanden van ieder jaar als de komkommertijd voor den handel in het algemeen, voor de motorbooten in 't bijzonder zijn ze in dit jaar stiller dan anders!

Pas ontvangen:

ALUMINIUM WAREN

Kookpannen

Waterketels

Thee- en Koffiepotten

Melkkokers

Drinkbekers

Vergiet

Etensdragers

Watervallen

Schuimlepels

GLAS- & NIKKELWAREN

Zuurstellen

Zout- en Peperstellen

Sambalstellen

Vingerglazen in diverse kleuren als
lichtgroen, paars, orange, rood,
blauw en wit.

N. V. LIEM OEI TIONG & Co's
Handelmij — Manado.

Cursus Landbouw-mantri.

Verleden maand slaagden twaalf personen in het examen voor landbouw-mantri, na een cursus van twee jaren gevuld te hebben.

Te Tomohon is nu door den heer Kawilarang een cursus geopend voor de opleiding tot landbouwmantri's. Begonnen werd met 25 leerlingen, allen onderwijzers van Zending en Missie. Op 9 Januari j.l. werd met de cursus aangevangen. Den volgenden dag werd reeds een excursie gemaakt naar Tara-tara ter bezichtiging van goed onderhouden tuinen.

Uit deze stichting blijkt, dat de regering levendige interesse heeft voor de vooruitgang van het volk ten aanzien van grondbewerking, waarvan de kinderen van dit land nog niet genoeg kaas hebben gegeten. Deze cursus geschiedt gratis, terwijl de leerlingen daarenboven nog reiskosten vergoed krijgen.

Steeds in voorraad:

AER BLANDA

ROODE DRIE HOEK.

TIKALA

VICTORIA

LIMONADE

DE VOS

TIKALA

N. V. LIEM OEI TIONG & Co's
Handelmij — Manado.

Gouvernements vroedvrouw

Uit goede bron vernemen wij, dat mejuffrouw Liesbeth Piloes, gouvernements vroedvrouw en momenteel tewerk gesteld in het gouvernements ziekenhuis te Manado, gedurende de afwezigheid met verlof van mevrouw M. Tuerah als vroedvrouw zal optreden. Wie dus de hulp van een vroedvrouw nodig heeft, wende zich tot mej. Liesbeth Piloes.

Nadere inlichtingen hieromtrent zijn verkrijgbaar in het hospitaal te Titiwoengen en bij dokter Singal.

Niet gewild.

De Fikiran wist eenige weken geleden melding te maken van de gespannen verhouding tusschen den hoekoom toe van Bengkol en zijn onderhorigen. Het bericht was in zooverre juist, dat er indertijd een minder aangename geest heerschte tusschen het dorps hoofd eenerzijds en een tiental inwoners, die om de een of ander reden niets van den hoekoom toe moesten hebben anderzijds. Laatstgenoemden wisten nu vrijwel het hele dorp op hun hand te krijgen en de toestand was op een gegeven moment zoodanig, dat er van de opzegging van gehoorzaamheid aan het dorps hoofd gesproken kon worden. Maandag 9 dez. liep zowat het hele dorp uit en toog men Singkilwaarts naar het kantoor van den hoekoom kedoea om zich zgn. recht te verschaffen. Ouden van dagen van beiderlei kunne kwamen op het erf van het onderdistrictskantoor bijeen. De oorspronkelijke bedoeling was via den hoekoom kedoea naar den resident te gaan. De hoekoom kedoea wist de mensen echter aan het verstand te brengen, dat men niet ongestraft, zonder vergunning een optocht door de kotta kon houden. Bij het onderzoek kwam uit, dat het hoofdzakelijk ging om pietluttigheden, de samenleving van een dessa eigen. Van de ingebrachte bezwaren was er geen een belangrijk genoeg om den hoekoom toe voor een tekortkoming in de uitoefening van zijn bestuursplichten te kunnen aanspreken. Dat nam natuurlijk niet weg, dat bedoeld dorps hoofd dat in zijn ambtsijver maar al te veel naar de letter zijn printahs wenschte te zien uitgevoerd, door zijn chef op het een en ander wordt gewezen. Beide partijen werden op vaderlijke wijze vermaningen toegevoegd. Het bezadigd optreden van den heer Mogot, had tot resultaat, dat de mensen weer naar hun dorp terugkeerden, waarheen den hoekoom kedoea zich denzelfden avond ook begaf voor het houden van een dorpsvergadering, waarpel de Bengkollers nogmaals werd gewezen op de plichten van een ordelinven den bewoner eens gemeenschaps. Te drie uur in den ochtend was de bijeenkomst pas afgelopen! Naar we nader vernamen, heerscht nu in Bengkol weer de beste verstandhouding.

De gemeenteradsvergadering van 22 en 23 December a. p.

Zoowel op den eersten als op den tweeden dag was de publieke belangstelling voor de raadszittingen nihil. Het geen wel jammer is, vooral voor de vergadering van den 22en, waarbij o. a. in behandeling kwamen: Uitbreidung van het aantal raadszetels en de invoering van verkiezingen voor den gemeenteraad van Manado.

Ten aanzien van de uitbreidung van het aantal zetels, besloot de raad ter kennis van den Adviseur voor de Decentralisatie te brengen dat zes ledenden zich hebben verklaard voor de uitbreidung met vier ledent w. 3 Inlandsche ledenden en 1 lid, behorende tot de groep der Vreemde Oosterlingen, en twee ledenden voor de uitbreidung van het aantal Inlandsche ledenden met twee.

Het tweede punt betreffende invoering van verkiezingen, in stemming brengende besloot de raad met 6 stemmen tegen en 1 stem voor (t. w. die van den heer Singal) en 1 stem blanco (die van den heer Tong Sian Eng) tegen de invoering der verkiezingen te adviseeren.

De raad is dus voor de uitbreidung van het aantal zetels en tegen de invoering der verkiezingen. Wij als voorstanders der verkiezingen, hopen maar dat de regering, terzake een andere mening dan de raad, is toegedaan.

Het is maar een politieoppasser!

Een aanminnig Eva's dochter fietste op een avond zonder licht langs een der straten totdat ze ineens een politieman hoorde roepen: Halt!

Toen ze bemerkte, dat het tegen haar bedoeld was zei het juffertje: „O, het is maar een oppas, ik dacht dat het iemand anders was,” en wilde doorrijden.

De dienaar der wet dacht er echter anders over en hield de fietster bij den arm vast, haal uitnoedigende af te stappen en mee te gaan naar de politiepost. „Wat”, riep onze heldin verontwaardigd uit, „durf jij, een oppas, mij aan te houden?“ Op kalmen toon antwoordde de dienaar van den heiligen Hernandad: „Lieft kindje, als ik het al ooit gedurfd had

een met rentjong gewapenden Atjeher op te vatten en naar mijn kapitein te brengen, dan is er geen moed toe noodig zoo'n lief deerntje als U naar mijn chef op de politiepost mee te nemen. Gaat U dus mee!“

Het bewuste meisje begon toen in te zien, dat het ernst was bij mas oppas en met haar liefste glimlachje zei ze dan: „Toe, geef me ampoon voor deze overtreding.“

„Onverbiddelijk ben ik niet“, antwoordde de politieman, „mits U mij belooft, na zonsondergang nooit meer zonder licht te fietsen. Het is voor uw eigen bestwil en dat van uw medemensen, dat U het niet meer doet. Immers, kunt U in het donker zoo licht vallen of iemand aanrijden!“

„Een belofte ook nog,“ spuitlede Eva's dochter nog tegen, doch tenslotte legde ze de belofte af. Ook moest ze het wel toestaan, dat mas oppas, zoo galant wilde zijn thuis te brengen. Na dit voorval moest het meisje tot inkeer zijn gekomen en denkt nu al heel anders over de „oppas sadja.“

Aldus meldt ons een medewerker. We kunnen hieraan nog toevoegen, dat voor velen zoo'n avonturje ook louterend zal werken. Hoe velen onzer voelt zich soms, zeer ten onrechte, vernederd, door een „oppas sadja“, voor onze overtreding te worden bekeurd!

Steeds in voorraad:

Biscuits

van

HUNTLEY & PALMERS

PATRIA

VERKADE

SLUY'S

N. V. LIEM OEI TIONG & Co's
Handelmij — Manado.

Kleinambtenaars-examen.

Lijst van geslaagden.

30 — 12 — '27	Markus Berhimpon
31 — 12 — '27	Josias J. Neloh, Nehemja Mirah, Jahja Pangemanan
2 — 1 — '28	Alphonsno Winakan, H. F. Saerang Jet Marie Lengkong
3 — 1 — '28	Jan Pangemanan, Jan Fels Waani Albert Najoan, Johannes Lumentut Geertruida Sumampouw, A. Wullur Ruth Manangka, Piet Luntungan, Piet Tulong
4 — 1 — '28	Sumendap Rengku, Louise Roemajar August Katuuk, Bernhard Luntungan Walter Kaligis Petrus Lontok
5 — 1 — '28	Henri Mandang, Lie Po Tjong, F. Parera Saartje Mandagi, Claudius Kairupan Jozef Sundah, Fien Pangemanan Geertruida Ticoalu, Saltiel Umboh Max Luntungan, Octavianus Awuj Gustha Ngantoeing Johanna Pangemanan
16 — 1 — '28	Frederika Pioh, Alex Mailangkaj Julianus Turangan Salem Mewenkang
17 — 1 — '28	Er hadden zich 101 candidaten aangemeld. Hiervan slaagden er 41

„Bally“ Damesschoenen

Waschstellen, in verschillende mooie decors

Jute tapijten, in div. afmetingen

New Perfection, 2 & 3 pits met oven.

N. V. LIEM OEI TIONG & Co's
Handelmij — Manado.

Waterleiding voor Singkil-Wawonasa.

Bewoners van bovengenoemde buurten verzoeken onze tusschenkomst de waterleidingdienst even erop te wijzen, dat met het deponeeren der buizen langs den weg, die mensen nog lang geen leidingwater hebben. Inderdaad kunnen we die mensen geen ongelijk geven, als ze ongeduldig beginnen te worden, daar de aanleg der leiding, waarvoor de buizen sinds ruim twee maanden langs de straat liggen wel wat lang op zich laat wachten.

Van waterleiding gesproken, op het erf der Maleische school op Singkil is een uitlaatkraan aangebracht, zeker met de bedoeling de schoolkinderen van leiding water te voorzien, gedurende de schooluren. Wat is echter het geval? Meermalen zien we de kraan openstaan na de schooluren, zoodat het water waar anderen voor het gebruik hebben te betalen, op die manier, we zullen maar zeggen, verknosed wordt. Wiens schuld?

Hetbovenstaande vermelden we, opdat degene die over bedoelde leidingkraan iets te zeggen heeft, hiermede gewaarschuwd worde, en opdat de waterleidingdienst weet, hoe door gratisverbruikers met hare kostbare vocht omgesprongen wordt.

BELEEFDE MEDEDEELING.

Ter gelegenheid van het Chineesch nieuwjaar zullen onze tokozaak (provisien en dranken) en onze drukkerij en boekhandel, Maandag 23 dezer, den geheelen dag gesloten zijn.

Liem Oei Tiong & Co.

Burgerlijke stand te Manado.

EUROPEANNE.

Huwelijken:

12 - 1 - 1928. Pieter Semet - Carolina Mainsiow.

Geboren:

18 - 1 - 1928. Eduard Joseph Blommert - Klaara. CHINEZEN.

Geboren:

8 - 1 - 1928. Que Soen Hian (zoon van Que Boen Ho - Tan Loan Eng Nio).

9 - 1 - 1928. Soei Giok Hoen (dochter van Soei Ka San - Oei Keng Nio).

11 - 1 - 1928. Go King Ong (zoon van Go le Tie - Soei Moei).

12 - 1 - 1928. Go Hiang Nio (dochter van Go Teng Boen - Oey Kiem Loei Nio)

14 - 1 - 1928. Tjia Sioe Eng Nio (dochter van Tjia Tjao Sing - The Ke Nio)

17 - 1 - 1928. Tan Lian Hio Nio (dochter van Tan Tek Beng - Liem Poe Yang Nio)

18 - 1 - 1928. Lam Beng Kong (zoon van Lam Lo - Chan So)

Invoer sterke dranken.

Uit bijlage A van het besluit van den resident van Manado ddo. 3 Januari 1928, No 3 blijkt, dat gedurende dit jaar in de onderafdeling Manado mogen worden ingevoerd:

101.000 Liters jenever; 25000 liters cognac; 18500 liters whisky; 102.000 liters arak; en 53000 liters brandspiritus.

Meer dan genoeg dus om liefhebbers van een bittertje of splitje tevreden te stellen.

Gemeente Manado.

BEKENDMAKING.

De dienstdoend Voorzitter van den Gemeenteraad van Manado maakt ingevolge artikel 66 lid 1 der Locale Raden Ordonnantie bekend, dat de begroting van uitgaven en Ontvangsten voor het dienstjaar 1928, zoals deze werd vastgesteld bij raadsbesluit van 23 December 1927 No. 272 ②B 1/2/1, door den Resident van Manado is goedgekeurd bij diens besluit van 17 Januari 1928 No. 29.

Manado 20 Januari 1928.

De dienstdoend Voorzitter vnd.

WOORDENBOEKEN

TEN BRUGGENCATE, Engelsch - Ned. Wd. boek
HERCKENRATH, Fransch - Nederl. Woordenboek
KOENEN, Verkl. Handwoordenboek.

BOEKHANDEL & DRUKKERIJ
LIEM OEI TIONG & Co.

Woningen van Beton.

Solide en goedkoop.

Vraagt gratis offertes.

Bouwkundig bureau

SITTROP

KONINKLYKE PAKETVAART MAATSCHAPPIJ

Vaarbeurten van MENADO.

Roggeveen	21/1-'28	Ternate. - (Amboina & Wajabola, Tobelo)
van Overstraten	22/1-'28	Kwandang, Paleleh, Donggala, Makassar, Padangbaai, Ampenan, Boeleleng Soerabaja, Bawean, Semarang, Batavia en Singapore.
Roggeveen	23/1-'28	Totok, Kotaboenan, Gorontalo, Pagimana, Loboe, Boenta, Ampana, Posso, Parigi, Tinombon Kololoh en Oena-Oena.
van Imhoff	23/1-'28	Siaoe, Tamako, Taroena, Beo, Liroeng, Petta en Tago landang.
van Imhoff	30/1-'28	Kwandang, Soemalata, Paleleh, Leok, Sentigi, Toli-Toli, Sabang, Donggala, Simpaga, Mamoedjoe, Madjene, Pare Pare en Makassar.
Bontekoe	4/2-'28	Ternate. - (Manokwari - Humboldtbaai)
Roggeveen	5/2-'28	Kwandang, Donggala, Makassar, Padangbaai, Ampenan, Boeleleng, Soerabaja, Bawean, Semarang en Singapore.
Bontekoe	6/2-'28	Kotaboenan, Djiko, Gorontalo, Oena Oena, Moetoeng, Toeladinggi, Tinombo, Tomini, Parigi, Posso, Kololoh, Tongkaboe, Dolong, Papajato, Boembolan, Tilamoeta en Totok.
Pyn. Hordyk	7/2-'28	Tagoelandang, Siaoe, Tamako, Taroena, Petta en Talise.
Pyn. Hordyk	13/2-'28	Amoerang, Bolaang-Mongondou, Inobonto, Lab-Broko, Kwandang, Toli-Toli, Sabang, Donggala, Karossa, Simpaga, Mamoedjoe, Madjene, Parepare en Makassar.
Barentsz	18/2-'28	Ternate. - (Amboina en Wajabola-Tobelo)
Bontekoe	19/2-'28	Kwandang, Paleleh, Donggala, Makassar, Padangbaai, Ampenan, Boeleleng, Soerabaja, Bawean, Semarang en Singapore.
Barentsz	20/2-'28	Totok, Kotaboenan, Gorontalo, Pagimana, Loboe, Boenta, Ampana, Posso, Parigi, Tinombo, Kololoh en Oena-Oena.
van Imhoff	20/2-'28	Siaoe, Tamako, Taroena, Beo, Nanoesa, Liroeng, Petta en Tagoelandang.
van Imhoff	27/2-'28	Kwandang, Soemalata, Paleleh, Leok, Sentigi, Toli-Toli, Sabang, Donggala, Simpaga, Mamoedjoe, Madjene, Pare-Pare en Makassar.
van Overstraten	3/3-'28	Ternate. - (Manokwari en Humboldtbaai)
Barentsz	4/3-'28	Kwandang, Donggala, Makassar, Padangbaai, Ampenan, Boeleleng, Soerabaja, Bawean, Semarang Batavia en Singapore.
Van Overstraten	5/3-'28	Kotaboena, Djiko, Gorontalo, Oena-Oena, Moetoeng, Toeladinggi, Tinombo, Tomini, Parigi, Posso, Kololoh, Tongkaboe, Dolong, Papajato, Boembolan, Tilameeta & Totok.
Pijn. Hordijk	6/3-'28	Tagoelandang, Siaoe, Tamako, Taroena, Petta & Talisse.
Pijn. Hordijk	12/3-'28	Amoerang, Bolang-Mongondou, Inobonto, Laboean-Broko, Kwandang, Toli-Toli, Sabang, Donggala, Karossa, Simpaga, Mamoedjoe, Madjene, Pare-Pare & Makassar.
Roggeveen	17/3-'28	Ternate (Amboiana & Wajabola-Tobelo)
van Overstraten	18/3-'28	Kwandang, Paleleh, Donggala, Makassar, Padangbaai, Ampenan, Boeleleng, Soerabaja, Bawean, Semarang, Batavia & Singapore.
Roggeveen	19/3-'28	Totok, Kotaboena, Gorontalo, Pagimana, Loboe, Boenta, Ampana, Posso, Parigi, Tinombo, Kololoh & Oena2
van Imhoff	19/3-'28	Siaoe, Tamako, Taroena, Beo, Liroeng Petta & Tagoelandang.

Niettegenstaande zijn lageren prijs staat de Chevrolet wat kracht en soliditeit betreft nog steeds aan de spits van alle in de Minahassa rondrijdende automobielen. Hierbij komt nog, dat de volle garantie van 1 jaar **OP ALLES** elken kooper een waarborg geeft van de kwaliteit die hij koopt.

Inlichtingen bij

W. B. LEDEBOER & Co,
Auto - afdeeling.

Mutaties.

Benoemd:

a. tot hulponderwijzeres bij het Openbaar Inlandsch Onderwijs en geplaatst aan de 2e Openbare Inlandsche school der 2e klasse te Gorontalo (afdeeling en residentie Manado),
MEJ. M. SOLEMAN.
thans candidaat onderwijzeres.

b. tot Iste klerk op het Gewestelijk kantoor te Manado

J. J. A. MAMESAH.

thans 2e klerk op gemeld kantoor.

c. tot 2e klerk op het Gewestelijk kantoor te Manado,

POLEH BIN JAHJA.

thans schrijver Iste klasse op gemeld kantoor.

d. tot 2e klerk op het kantoor van den Gezaghebber te Parigi

L. L. WAROKKA.

thans schrijver Iste klasse op het kantoor van den Assistent-resident te Manado.

e. tot schrijver op het Gewestelijk kantoor te Manado,

S. S. BAHASOAN.

gewezen schrijver op het kantoor van den Algemeen Ontvanger van 's Lands Kaste Terneate.

f. tot Iste klerk op het Districtskantoor te Kawangkoan, onderafdeeling Amoerang, afdeeling Manado,

W. MOMUAT

thans Iste klerk op het Belasting kantoor te Manado.

g. tot Iste klerk op het Belasting kantoor te Manado,

F. J. WAROUW

thans Iste klerk op het districtskantoor te Kawangkoan, onderafdeeling Amoerang, afdeeling Manado.

Belast:

met de waarneming der betrekking van Cipier der 5e klasse te Parigi,

JASIN TANTOE,

particulier aldaar.

Verleend:

een binnenlandsch verlof wegens ziekte voor den tijd van drie maanden, door te brengen te Lawang (Java) aan den fd. Controleur der onderafdeeling Boelo, afdeeling Donggala.

W. J. D. VAN ANDEL.

Tijdelijk belast:

gedurende het verlof wegens ziekte van den fd. Controleur W. J. D. van Andel, met de waarneming van het bestuur over de onderafdeeling Boelo, afdeeling Donggala, de gediplomeerd gezaghebber der Iste klasse ter beschikking van den Resident van Manado,

M. L. INGRAM.

Verlengd:

het wegens ziekte verleend binnenlandsch verlof aan M. K. Modjo onderwijzer aan de Gouvernements Inlandsche school der 2e klasse te Gorontalo, met twee maanden en zulks door te brengen te Weltevreden (C. B. Z.)

Overgeplaatst:

a. van de Openbare Inlandsche school der 2e klasse te Parigi (afdeeling Poso), naar de school derzelfde klasse te Menaloe, de hulponderwijzer,

J. NAMODA.

b. van idem te Gorontalo naar idem te Parigi, de hulponderwijzer

MAHADINO MALEWO

c. van idem te Pajoenga (afd. Gorontalo) naar idem te Parigi (afd. Poso) de onderwijzer,

MOHAMAD TOBOEHOE.

d. van idem te Kabilia (afd. Gorontalo) naar idem te Pajoenga (afd. Gorontalo), de wd. onderwijzer

MAHMOED NIODE.

e. van idem te Parigi (afd. Poso) naar idem te Kabilia (afd. Gorontalo) de wd. onderwijzer

HASSAN NTOMA.

Ontvangen:

FOLIO BOEKEN
goedkoope uitvoering

Blanco, met enkele en dubbele geldkolom.

BOEKHANDEL
LIEM OEI TIONG & Co.,
Manado.

RECEPTENHOEK.

Ajam ketjap.

Potong² satoe ajam, goreng itoe dengan minjak atau nantega. Kalau itoe soedah merah, tambah 2 sendok ketjap, satoe sendok bawang potong², bawang poetih sedikit, dan ritja potong², lagi sedikit air. Kasih itoe mendidih sampai masak.

Ajam laks.

Ambil satoe ajam dan potong² dan goreng itoe diminjak atau mantega sampai merah. Habis goreng 2 sendok bawang sampai djadi merah. Sekarang taroeh itoe ajam dengan laks (jang dahoeloe misti direndam) sesama dengan bawang goreng, 4 sendok tjoeka, 2 sendok anggor madera dan beberapa bidji lada atau ritja djawa dalam belangan. Tambah² kaldoe sampai ajam soedah masak betoel. Kalau taroeh di schotel misti atoer diatas, teloer reboes potong².

Babi ketjap.

Ambil daging babi dan potong itoe panggal² ketjil goreng itoe sampai merah, habis tjampoer sedikit ritja djawa, goraka toemboek, ritja iris, bawang merah, 10 petak bawang poetih, 5 sendok ketjap, masak itoe plan²; boleh taroeh lagi air sedikit² dan sedikit koetjai.

Dendeng ragi.

Ambil katoembar, djintar poetih, bawang poetih, garam dan bawang merah banjak², toemboek itoe haloes² habis ambil daging sapi atau daging babi potong² can asam djawa, tjampoer itoe lagi sesama. Ambil santang dari satoe kelapa, tjampoer itoe dengan daging dan rempah² dan kasih itoe masak sampai djadi kering. Kalau soedah, ambil kelapa, paroet tjampoer dengan itoe daging dan songara itoe kalapa sampai djadi merah.

Kaapsche Wolken. [Koekis awan-awan].

Ambil 10 poetih teloer, poekoel itoe dengan air djeroek sampai keras. Kasih mendidih 1 botol soesoe, taroeh goela sedikit dan sepotong vanille. Kalau soedah mendidih itoe soesoe, ambil sedikit² 1 sendok poetih teloer jang dipoeckoel, dan taroeh itoe dalam itoe soesoe panas. Kalau moelai bangkok itoe poetih teloer, misti balik dan kalau soedah masak, angkat itoe dan atoer dahoeloe diaja². Lebih banjak awan² [poetih teloer] lebih bagoes. Kalau soedah masak habis itoe poetih teloer, angkat itoe soesoe dari api. Sekarang poekoel merah teloer dari 6 bidji dengan goela seberapa soeka, tjampoer dengan soesoe itoe, masak ini sama² serta gojang² sampai kental. Ambil piring taart, atau tempat boeah dari gelas, atoer ini koekis awan² beberapa soesoe diitoe tempat dan salin saus soesoe diatasnya. Boleh lagi atoer keliling kanari dan kismis.

Macaroni Italia.

Masak macaroni dalam kaldoe ajam gemoek. Serta itoe macaroni soedah masak, kasih kelocar dari itoe kaldoe, dan tjampoer kedroe paroet, dan tamate besar, barang 8 bidji, jang misti di saring dahoeloe. Dja gan tjampoer koelit dan bidjinja. Taroe ini macaroni di piring kasar.

Boekhandel & Drukkerij

Liem Oei Tiong & Co.,

Verdrunken.

Het gebeurde op 14 dezer te Rembokken, dat een meisje van een jaar of acht, gedreven door de noble gedachte, haar moeder een genoegen te doen, met een bamboe cm water te dragen putwaarts toog, om water te putten.

Het kind moest daarbij zijn uitgegleden, in den put gevallen en verdrunken. Na zoowat een uur op haar kind vergeefs te hebben gewacht, ging de moeder op onderzoek uit. Bij den put gekomen zag ze de bamboe tegen de leuning staan, doch haar kind was nergens te zien. Toen ze echter in de diepte keek, zag ze daar tot haar schrik haar kind op het water drijven. Met allen spoed werd het meisje, dat levensloos bleek te zijn uit den put gehaald. Pogingen om de levensgeesten weer op te wekken mochten niet meer baten. De begrafenis van het ongelukkige kind had den volgenden dag plaats.

Gebruikt voor Uw spijzen uitsluitend:

DELFTSCHE SLA-OLIE

en

DELFIA BOTER-OLIE

N. V. LIEM OEI TIONG & Co's Handelmij - Manado.